

(Изъ архивата на Н. Геровъ. Книга II, с. 437, № 2309). Черквата била осветена отъ архим. Хрисантъ, самоковецъ (вж. Хр. Семерджиевъ, Самоковъ и околността му. Приносъ къмъ миналото имъ отъ турското завоевание до освобождението. София 1913, с. 56). При съграждането била поставена плоча съ следния надписъ, която по-късно била снета: „Храмъ святаго благовѣнчаннаго краля Милутина въздигнатъ отъ благочестивы пожъртованъ: на българете въ Средецъ, въ дните на сул. Абдулъ Азиса. Л. 1863“ (Е. Спространовъ, цит. статия, СБНУ, кн. 22—23, с. 1). За миналото на черквата говорятъ още следнитѣ приписки:

1757 : мѣцъ марѣта ѿ [9] сѣа книга глеми требникъ приложиха ктиторе по имене^м : Петръ ко^ж : Иѡва^н механѣи сѣомъ Кралю въ хра^м Кирѣякиа : ради Свои паметь и ра^чи ѡцевъ споменъ и при прочи ктиторе, и при архие^{ре} а кв^р : Іеремиа : и при сѣченици по именъ : Стефа^н иерей иконо^м : и при попа Ніколча мали и при попа Филипа и кои се покѣси украсти ю да мѣ бѣде сѣи Кралъ сѣпротивникъ на фторо пришѣствие : и да бѣде анатема аминъ : — (На трѣбникъ, напечатанъ въ Москва 1754 г.; Спространовъ, цит. статия, с. 25).

сене 1811 мѣцъ септември 14 де Сѣе анеолои дѡнесе го киръ Іѡто прѣстенѣиа и приложи гѡ па ѣ сѣи Кралъ и ѣ сѣа Киракѣ зере црѣковно беше па си доиде у црѣквата и кои гѡ изнесе да мѣ не е просто ѡ сѣи Кралъ и ѡ сѣа Киракѣ. (На старопечатанъ грѣцки общакъ; Спространовъ, с. 13).

1826 маи^а 11 день тази книга ^а принесоха ние трима ѡ Габрѣво Сѣиѡнъ кѣюнѣи Про^аанъ и Петко и ^а продадѣха на сѣи Кралъ на черквата за 43 гр^ш. (Върху корицитѣ на единъ служебникъ; Спространовъ, с. 1).

Та^а книга е на сѣи кралъ Стефанъ, и кой ^а оукрадне да е проклетъ ѡтъ Исѣса Хрѣста, и ѡтъ Сѣа Богородица, и ѡтъ 318 ѡтцы ѡтъ сѣи кралъ Стефанъ и ѡтъ сичките свѣтѣи, аминъ.

Азъ многогрѣшнѣи писахъ това

Теодѡръ ѡ Илѣевичъ

1845 мѣцъ декември^а 11 день.

(Служба и житие на св. Стефанъ Урошъ; Б. Цоневъ, Описъ на рѣкописитѣ и старопечатнитѣ книги на Народната библиотека въ София. Томъ I, с. 171).

Черквата Стара св. Петка (Парашкева) се е намирала на северъ ѡтъ Св. Недѣля, къмъ ул. Царъ Калоянъ (и сега е тамъ). Останала е още ѡтъ епохата преди робството. Изградена е дълбоко въ земята. По-късно околнитѣ теренъ се е подигналъ, та черквата е останала още по-дълбоко. На лѣвия жгълъ на една икона на Св. Стефанъ е отбелязано: „18013 [чети 1813] помени Гѣи ктиторе Милень Цветко Андре^а Слафко Младенъ“ (Спространовъ, с. 3).

Любопитна е следната приписка:

Во славѣ сѣи^а, единосѣщны^а, животворѣщѣи^а и нераздѣлимы^а тр^оцы, ѡца, и сѣа, и сѣагѡ дѣха : да вѣстѣа егда ѡузехомъ книги сѣа, апостолъ, и пѣтдесѣтникъ, и трѣодъ : ѡ папа Фѣлѣей Хилендарца, и приложихомъ